

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ସହର ଯୋଜନା ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ଭାଲଚନ୍ଦ୍ର ବସନ୍ତରାଓ କୁଲକର୍ଣ୍ଣ

ଜୁଲାଇ 10, 2006

[ଅରିଜିଟ ପଶାୟତ ଏବଂ ଅଲତାମସ୍ କବୀର୍, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିସ୍ତୟ]

ସେବା ଆଇନ :

ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ - କର୍ତ୍ତବ୍ୟଅବହେଳିତଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତି - ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ ପରିହାର - ଆପତ୍ତି କରାଗଲା - ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆଧାରରେ ସମାପ୍ତି ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ତଦନ୍ତ ପରିହାର କରିବାର କାରଣ ବିବାଦୀୟ ଆଦେଶ ପରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା - ଅପିଲରେ କୁହାଯାଇଛି : ତଦନ୍ତ ପରିହାର ସହିତ ସେବା ସମାପ୍ତି ଆଦେଶ କରିବା ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା - ସମଗ୍ର ଆଦେଶ ପଢ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ ବିବାଦିତ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ କାରଣ ନଥିବୁ କରାଯାଇଥିଲା - ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950-ଅନୁଚ୍ଛେଦ 311 (2) ।

ଉତ୍ତରଦାତା-କର୍ତ୍ତବ୍ୟଅବହେଳିତଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 311 (2) ଅନୁଯାୟୀ ତଦନ୍ତ ପରିହାର କରି ଏହାର କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ସମାପ୍ତି ଆଦେଶ ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆଦେଶ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ପରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ଆଧାରରେ ସେବା ସମାପ୍ତି ଆଦେଶ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଯେ ତଦନ୍ତ ପରିହାର କରିବାର କାରଣ ବିବାଦୀୟ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ପରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯାହା ସେବା ସମାପ୍ତି ଆଦେଶର ଶୀର୍ଷକ ପରିବର୍ତ୍ତନରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଦେଶ କାଏମ ରଖିଥିଲେ ।

ଏହି ଅଦାଲତରେ ଅପିଲ କରି ଅପିଲକାରୀ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଶୀର୍ଷକରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ।

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ : ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଦୃଢ଼ୀକୃତ ହୋଇଥିବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ ମତ ଏହି ସରଳ କାରଣ ପାଇଁ ଛାୟା ନୁହେଁ ଯେ ଅଭିଯୋଗରେ ଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଦେଶ ପଢ଼ିବା ଦ୍ଵାରା ଛିଡ଼ି ସ୍ଵଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ଯେ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 1251/2005 ।

ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର, ନାଗପୁର ବିଚାରପୀଠ, ନାଗପୁରରେ 14.7.2003 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4125/2002 ରେ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଭି. ଏନ୍. ରଘୁପତି ଏବଂ ମୁକେଶ କେ. ଗିରି ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏ. କେ. ସାଙ୍ଗୀ ଏବଂ ସଂଗ୍ରାମ ଭି. ସିରପୁକର ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଅରିଜିଟ୍ ପସାୟତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା, - ଏହି ଅପିଲରେ ଆପଣି ହେଉଛି ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ, ନାଗପୁର ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ଵାରା ଆଦେଶ କରାଯାଇଥିବା ରାୟର ବୈଧତା, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ଯାହା ଦ୍ଵାରା ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ନାଗପୁର ବିଚାରପୀଠ, ନାଗପୁର (ଏହା ପରେ 'ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ' ଭାବରେ ସୂଚିତ) ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ସମର୍ଥନ କରେ ।

ବିବାଦଟି ଏକ ଅତି ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ପରିସରରେ ରହିଛି ।

ଉତ୍ତରଦାତା ଅକୋଲା ସହର ଯୋଜନାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ପିଅନ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ଅନେକ ଅସଦାଚରଣକୁ ଟିପ୍ପଣୀରେ ରଖି ଏକ ସେବା ସମାପ୍ତି ଆଦେଶ ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନ, 1950 (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ସମ୍ବିଧାନ') ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 311 (2) ଅନୁଯାୟୀ ତଦନ୍ତ ପରିହାର ସହିତ ସେବା ସମାପ୍ତି ଆଦେଶ

ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । 7.5.1986 ତାରିଖର ଆଦେଶରେ ଅସଦାଚରଣର ପନ୍ଦରଟି ଅଭିଯୋଗ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଅମରାବତୀ ଖଣ୍ଡର ସହର ଯୋଜନାର ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏହି ଆଦେଶ ପାରିତ କରି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ତର ଭାବରେ ତାଙ୍କର ଅନୁପଯୁକ୍ତତା ଏବଂ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 311 ର ଧାରା (2) ରେ ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା ତଦନ୍ତ କରିବା କାହିଁକି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାରିକ ହେବ ନାହିଁ ତାହାର କାରଣ ଦର୍ଶାଇଛି । ତେଣୁ, ତଦନ୍ତ ପରିହାର କରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତାଙ୍କୁ ଏକ ମାସର ନୋଟିସ୍ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏକ ମାସର ଦରମା ଦେବା ପରେ ତାଙ୍କୁ ଚାକିରିରୁ ବରଖାସ୍ତ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେ 30.4.1986 ରୁ 8.5.1986 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୋଲିସ୍ ହେପାଜତରେ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଭୟଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯୋଗୁଁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ଭୟଭୀତ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ପୋଲିସ୍ ହେପାଜତରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ପରେ ସେ କର୍ମଚାରୀ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଏବଂ ଭୟଭୀତ କରିବାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ନିଲମ୍ବନ ଏକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ମାଧ୍ୟମ ହେବ ନାହିଁ ।

ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ନାଗପୁର ବିଚାରପୀଠ, ନାଗପୁରରେ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରି ଉତ୍ତରଦାତା ଏହି ଆଦେଶର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ ପରେ, ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକୁ ସମର୍ଥନ କରି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଏକମାତ୍ର ଆଧାର ଥିଲା ଯେ ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ ପରିହାର କରିବାର କାରଣ ତାରିଖ 7.5.1986 ର ବିବାଦୀୟ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ନଥିବାର କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ, ଏହା ନଥିବାର କରାଯାଇଥିଲା ବିବାଦୀୟ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ପରେ । ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିବା ମୂଳ ଫାଇଲ ଏବଂ ଆଦେଶ ଶୀର୍ଷକ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କହିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମେ ଏହା, "ଶ୍ରୀ ବି. କୁଲକର୍ଣ୍ଣୀଙ୍କୁ ହଟାଇବା କାରଣ ଦର୍ଶାଉଥିବା ପତ୍ର" ଭାବେ ନଥିବାର କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ "ଶ୍ରୀ ବି. କୁଲକର୍ଣ୍ଣୀ, ପିଅନଙ୍କୁ ହଟାଇବା କାରଣ ଦର୍ଶାଉଥିବା ପତ୍ର" ଭାବେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏହା ଦେଖାଇବା ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ମନେହୁଏ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଏହା ନଥିଲା କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଥିଲା ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହାକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ତଦନୁସାରେ, ସେବା ସମାପ୍ତି ଆଦେଶ ବାତିଲ କରି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖଣ୍ଡ ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ଵାରା ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ଏହା କହି ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀର ମତ ସଠିକ୍ ।

ଅପିଲକୁ ସମର୍ଥନ କରି, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେ 7.5.1986 ତାରିଖର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଦେଶକୁ କେବଳ ପଢ଼ିବା ଦ୍ଵାରା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ନଥିଲା କରାଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ମତରେ, ଏପରିକି ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ଦ୍ଵାରା ଯେଉଁ କଥିତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଉପରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ତାହା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଏକ ଭିନ୍ନ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିନଥିଲା । ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ନଥିଲା କରାଯାଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବୋଲି ପାଇନାହାନ୍ତି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ଯେଉଁ ସୂଚନା ମିଳିଛି, ତାହାର କୌଣସି ଆଧାର ଏବଂ ଭିତ୍ତି ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଇଂଲିଶ ଅନୁବାଦ ସଠିକ୍ ଛିଡ଼ିକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରୁନାହିଁ ଏବଂ ମରାଠୀ ଭାଷାରେ ଥିବା ମୂଳ ଆଦେଶ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ଦ୍ଵାରା ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପାଇଁ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଛି ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହାକୁ ଏପରି ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେପରି କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବରୁ ନଥିଲା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିବା ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ ମତ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏହି ସରଳ କାରଣ ପାଇଁ ସ୍ଥାୟୀ ନୁହେଁ କାରଣ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଦେଶ ପଢ଼ିବା ଦ୍ଵାରା ଛିଡ଼ି ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ଯେ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା । ଆଦେଶର କିଛି ଅଂଶ ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଛିଡ଼ିକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ

କରିବ । ଦୁଇଟି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ଇଂଲିଶ ଅନୁବାଦ ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ସଠିକ୍ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

" ମୁଁ ଏ ବିଷୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ଦକ୍ଷ ଅଧିକାରୀ ଭାବରେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଚାକିରିରୁ ବରଖାସ୍ତ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛି.... "" ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଛି । "

ସ୍ଥିତି ଉପରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଦେଶ ତଥା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ବିବାଦୀୟ ଆଦେଶ ବାତିଲ କରିବା ଯୋଗ୍ୟ, ଏବଂ ଆମେ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ।

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ବିନା ।

କେ. କେ. ଟି

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ତୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ

ଅନୁବାଦିକା, ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।